

LAINSÄÄDÄNTÖ

Perinteiset yhdistysmuodossa toimivat urheilu- ja liikuntaseurat sekä liikuntajärjestöt ovat yleensä yleishyödyllisiä yhteisöjä. Yleishyödyllisyys ratkaistaan tuloverolain (TVL) 22 §:n yleisten kriteerien perusteella. Sekä arvonlisäverotuksessa että tuloverotuksessa tällaisen yleishyödyllisen yhteisön toiminnan verollisuus ratkaistaan tuloverolain (TVL 23 §) perusteella. Yleishyödyllinen yhteisö on tuloverovelvollinen vain saamastaan elinkeinotulosta. Elinkeinotulon verottamisesta annetun lain mukaan elinkeinotoiminnalla tarkoitetaan mm. liiketoimintaa (EVL 1 §).

Arvonlisäverolain (AVL) mukaan arvonlisäveroa suoritetaan liiketoiminnan muodossa tapahtuvasta tavarantoiminnan ja palvelun myynnistä (AVL 1 §). Yleishyödyllinen yhteisö on arvonlisäverovelvollinen kuitenkin vain, jos sen harjoittamasta toiminnasta saatua tuloa tuloverotuksessa pidetään tuloverolain mukaan yhteisön veronalaisena elinkeinotulona (AVL 4 §). Yleishyödyllisen yhteisön arvonlisäverotus on siis kytketty tuloverotukseen. Yhteisö ei kuitenkaan ole arvonlisäverovelvollinen, jos tilikauden liikevaihto ei ylitä 8 500 euroa (AVL 3§).

ENNAKKOTIETO

Urheiluseuran on ennen varojenkeräämistoiminnan aloittamista hyvä mahdollisen jälkikäteisen verottamisen estämiseksi selvittää toiminnan verottomuus tai verollisuus verovirastosta tai omasta verotoimistosta. Ne voivat pyynnöstä myös antaa kirjallisen ja maksullisen ennakkoratkaisun tai ennakkotiedon siitä, onko toiminta elinkeinotoimintaa

ILMOITTAMISVELVOLLISUUS

Seuran on myös huolehdittava mahdollisen tulo- ja arvonlisäverovelvollisuuden edellyttämistä rekisteröinneistä. Ilmoitus toiminnan aloittamisesta tehdään verohallinnolle perustamisilmoituslomakkeella (Y-lomake). Lomakkeella seura voi arvioida itse verotettavan tulonsa, jonka perusteella sille määrätään ennakkovero. Veroilmoitus (lomake 6 C) on annettava neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Arvonlisäveron valvontailmoitus puolestaan on annettava ja vero maksettava oma-aloitteisesti kuukausittain.

Yhdistyksen on aina pidettävä kahdenkertaista kirjanpitoa. Kirjanpito tulee järjestää siten, että siitä käyvät selville veronalainen tulo ja siihen kohdistuvat kulut sekä arvonlisäveron määräämistä varten tarpeelliset tiedot.

MIKÄ TOIMINTA ON VEROLLISTA?

Verolliseen elinkeinotuloon ja sen seurauksena arvonlisäverovelvollisuuteen viittaavat tulojen hankkimisessa mm. seuraavat tunnusmerkit:

- voiton tavoittelu ja ansiotarkoitus
- taloudellinen riski
- jatkuvuus
- toiminnan harjoittamisen muoto
- laajuus tai suurehko liikevaihto
- kilpailutilanteessa toimiminen
- palkattu henkilökunta.

Tyypillisiä urheiluseurojen (usein verollisia) varojenkeräämismuotoja ovat esimerkiksi:

- pysyvien laita-, halli- sekä jäämainoksien mainostilan myynti
- ilmaisjakeluna jaettavan osoitemuistion mainostilan myynti
- ns. talkootyönä suoritettava mainoksien jako, pakkaustyö ja erilaisten tavaroiden myynti
- talkoovoimin toimiva kahvio tai jäätelökioski, joka on auki muiden seurojen toiminnan aikana
- virvoitusjuoma-automaattien pitäminen

- laskettelukeskustoiminta suksivuokraamoiheen
- golftarvikemyymälä
- vartiointitoiminta
- leirintäalueenhoito
- muuttolaatikoiden vuokraus
- jääkiekkokaukalon ja urheilukentän hoito.

Jos varojen keräämisen laajuus ja tapa saavuttavat elinkeinotoiminnan muodon, hankituista tuloista on suoritettava arvonlisävero sekä saadusta voitosta tulovero.

MIKÄ TOIMINTA ON VEROTONTA?

Sellaiset tulot, joiden hankkiminen ei täytä elinkeinotoiminnan tunnusmerkkejä, ovat verottomia. Esimerkiksi pelkästään seuran jäseniin kohdistuva tuloja kartuttava toiminta ei yleensä ole elinkeinotoimintaa. Tällaisena verottomana toimintana voidaan pitää mm.

- jäsenmaksujen keräämistä
- lisenssi-, kilpailu- ja sarjamaksujen keräämistä
- avustuksien ja lahjoitusten vastaanottamista
- läheisesti seuran tarkoituksen toteuttamiseen liittyvää maksullista urheilukoulu- esimerkiksi jalakapallokoulutoimintaa.

Toiminnan verottomuus on syytä selvittää etukäteen, koska verollisen ja verottoman toiminnan rajaa ei lainsäädännössä ole määritelty yksiselitteisen tarkasti.

Esimerkiksi:

Urheiluseuran saama tulo 80 000 markkaa vuodessa, joka kertyi seuran juniorijäsenten ja heidän vanhempiensa palkattomana vapaaehtoistyönä harjoittamasta eri kauppiaiden mainosten jakelusta, ei ollut toiminnan laajuuteen ja laatuun nähden elinkeinotuloa. Seuran ei siksi ollut suoritettava arvonlisäveroa (KHO 30.1.1997, t 188 ATK-B).

Yhdistys harjoitti pienoiskolffoimintaa sisä- ja ulkotiloissa. Ulkoradalla oli järjestetty kilpailuja ja rata oli ollut auki yleisölle. Yhteisö keräsi varoja toimintansa rahoittamiseen kioskimyynnillä pelaamisen yhteydessä. Seuran saamat pelimaksut ja kioskitoiminnan tulot eivät olleet sen elinkeinotuloa. Yhteisö ei näin ollen ollut velvollinen suorittamaan kioskimyynnistä arvonlisäveroa (KVL 18.11.1996 No 299/1996).

Tuloverolaissa on lisäksi erityissäännös siitä, mitä ei pidetä yhteisön verollisena elinkeinotulona (TVL 23 § 3 momentti). Tällaisia ovat mm.

- yhteisön toimintansa rahoittamiseksi järjestämistä arpajaisista, myyjäisistä, urheilukilpailuista, tanssi- ja muista huvitilaisuuksista, tavarankeräyksestä ja muusta niihin verrattavasta toiminnasta sekä edellä mainittujen tilaisuuksien yhteydessä harjoitetusta tarjoilu-, myynti- ja muusta sellaisesta toiminnasta saatu tulo
- jäsenlehdistä ja muista yhteisön toimintaa välittömästi palvelevista julkaisuista saatu tulo
- adressien, merkkien, korttien, viirien, tai muiden sellaisten hyödykkeiden myynnin muodossa suoritetusta varojenkeräyksestä saatu tulo
- bingopelin pitämisestä saatu tulo.

Näistä erityissäännöksessä mainituista tuloista ei siis tarvitse suorittaa tulo- eikä arvonlisäveroa.

KIINTEISTÖTULO

Yleishyödyllinen yhteisö on tuloverovelvollinen myös muuhun kuin yleiseen tai yleishyödylliseen käyttöön tarkoitettuun kiinteistön tai sen osan tuottamasta tulosta, esimerkiksi vuokratulosta.

VERONHUOJENNUS

Valtakunnalliset järjestöt ja niihin kuuluvat urheiluseurat voivat tietyin edellytyksin saada Savo-Karjalan verovirastolle tehtävällä hakemuksella verovapauden elinkeinotulosta ja kiinteistön tuottamasta tulosta. Arvonlisäverosta ja kiinteistöverosta tällainen vapautus ei ole mahdollinen.